

[Indenrigsministeren.]

mel foretage en lodtrækning mellem de 2 amtskredse. Jeg tror ikke, at vi foreløbig kommer ud for den situation igen, men for at afskære enhver diskussion om lovligheden af den anvendte fremgangsmåde foreslås den lovfæstet i tilfælde, hvor 2 eller flere partier ved fordelingen af kredsmandater eller tillægsmandater opnår lige store kvotienter.

Jeg skal endelig nævne et par problemer, der ikke er omhandlet i forslaget, nemlig dels spørgsmålet om folketingets kompetence til at afgøre klager over folkeafstemninger, dels spørgsmålet om ugyldige stemmesedler. Spørgsmålet om folketingets kompetence til at afgøre klager over folkeafstemninger blev jo fremdraget af den tidligere indenrigsminister her i dette høje ting sidste efterår og har været overvejet af det udvalg, der behandlede valglovsforslaget. Udvalget var enig om, at afgørelsen, som vel forudsat i valglovens § 73, måtte ligge hos folketinget, og efter samråd har udvalget anmodet min forgænger om at overveje udformningen af udkast til fornødne bestemmelser herom. Sådanne bestemmelser er da også udformet, men under behandlingen af forslaget i justitsministeriets lovkontor blev der af dette fremført så vægtige indvendinger, at jeg har ment at måtte afstå fra at fremkomme med et forslag, idet jeg finder, at det udvalg, der måtte blive nedsat til behandlingen af dette lovforslag, bør gøres bekendt med de af lovkontoret fremførte indvendinger, inden der tages beslutning om, hvorvidt en sådan bestemmelse skal indføres i valgloven.

Med hensyn til spørgsmålet om ugyldige stemmesedler vil jeg gerne bemærke, at den gennemgang, som ordføreren for udvalget til prøvelse af valgene henstillede blev foretaget, endnu ikke er afsluttet. Jeg tror ikke, at gennemgangen vil resultere i, at der stilles forslag om ændrede bestemmelser om ugyldige stemmesedler, men når gennemgangen er afsluttet, kan spørgsmålet vel drøftes med det udvalg, der måtte blive nedsat til behandling af nærværende forslag.

Udover de i lovforslagets § 1 indeholdte ændringer stilles der i forslagens § 2 forslag om at foretage nogle kredsoplægninger i hovedstadens område samt i Københavns

og Århus amter. Forslaget går for hovedstadens område ud på at nedlægge 2 opstillingskredse i Sønder storkreds og at oprette 2 nye i Østre storkreds samt foretage en regulering af grænsen mellem 2 opstillingskredse i Vestre storkreds. I Københavns og Århus amter foreslås oprettet 2 henholdsvis 1 ny opstillingskreds. Forslaget følger det udkast, som indenrigsministeriet i foråret 1963 har fremsendt til det udvalg, der behandlede valglovsforslaget, og det er i øvrigt udarbejdet efter udvalgets retningslinjer og med bistand fra de statistiske kontorer i København og Århus. Jeg håber, at det i dette folketingsår må lykkes at få gennemført ændringerne, i hvert fald i Københavns amtskreds, hvor det er ganske påkrævet at få udvidet antallet af opstillingskredsene.

Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til bemærkningerne til de to lovforslag og anbefaler hermed begge forslag til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen. (Om ophævelse af beskatning med ligningsprocent).*

De foreslåede ændringer tilsigter først og fremmest at forenkle beskatningssystemet i en række mindre sognekommuner. Som det vil være det høje ting bekendt, blev der ved en i 1959 foretagen ændring af kommuneskatteloven med virkning fra og med skatteåret 1959-60 gennemført en forenkling af reglerne for beregning af den kommunale indkomstskat. I købstæderne samt i forstadskommunerne og de større bymæssige kommuner indførtes til afløsning af den hidtidige „lejlighedsbeskatning“ et nyt beskatningssystem, hvorefter de skattepligtige indkomster efter at være blevet reduceret med visse bundfradrag beskattes med vedkommende kommunes beskatningsprocent. Beskatningsprocenten er fælles for skatteydere med indkomst af forskellig størrelse og for forsørgere og ikke-forsørgere, således at indkomstforøgelse på alle indkomstrin for personer, hvis indtægter overstiger de skattefri fradrag, beskattes med samme procent. De skattefri fradrag er dels et personfradrag, der efter lovens hoved-

[Indenrigsministeren.]

regel udgør 4.500 kr. for forsørgere og 2.500 kr. for andre skatteydere, men som efter nærmere i loven fastsatte regler vil kunne udgøre lavere beløb i visse kommuner, dels et hustrufradrag, der gives efter tilsvarende regler som for statsskattens beregning.

I hovedstadsområdet, d. v. s. i København og Frederiksberg samt de københavnske omegnskommuner, beregnes kommuneskatten efter i princippet samme regler, idet dog den del af den skattepligtige indtægt, der overstiger de skattefri fradrag med mere end 30.000 kr., gennem en i loven fastsat progressiv rateskala underkastes beskatning med højere procenter end den øvrige del af indtægten. Af de således fremkomne grundbeløb beregnes kommuneskatten med en for alle skatteydere fælles procent (udskrivningsprocenten).

De landkommuner, der efter de i 1959 indførte bestemmelser ikke blev pligtige at overgå til beregning af skat med beskatningsprocent, kunne fortsat anvende den hidtidige beskatningsform, der i korthed går ud på, at den ansatte indkomst, forinden skatten beregnes med kommunens ligningsprocent, forhøjes eller nedsættes „efter lejligheden“, hvorved der tages hensyn til indkomstens størrelse og skatteyderens forsørgerstilling. Forhøjelsen kan maksimalt ske med 50 pct. og nedsættelsen maksimalt med 90 pct. Lejlighedsbeskatningen er historisk set en fortsættelse af tidligere tiders mere skønmæssige skattepåligning og rummer, selv hvor man følger faste regler — såkaldte ligningsskalaer — for reguleringen af de indkomster, hvoraf skatten beregnes, mulighed for lidet rimelige resultater. Jeg skal her blot nævne det tilfælde, at en ringe merindtægt bringer den samlede indtægt op over en af ligningsskalaens grænser, således at hele indkomsten nu skal forhøjes efter en højere procentsats. Skatteyderen vil her kunne komme ud for, at skattestigningen væsentligt overstiger den pågældende merindtægt. Yderligere giver lejlighedsbeskatningen adgang til beskatning af ganske ringe indkomster, idet kun forsørgere med en indtægt på under 1.800 kr. og ikke-forsørgere med en indtægt på under 1.200 kr. efter loven er fritaget for beskatning.

1959-loven gav imidlertid landkommunerne adgang til, såfremt de ønskede det, at gå over til at benytte de nye beskatningsprocentregler, og denne adgang har været benyttet i stadig stigende omfang, således at tallet for indeværende skatteår på sognekommuner, der frivilligt har valgt beskatningsprocent, er 1.095, medens kun 69 sognekommuner fortsat anvender beskatning med ligningsprocent.

Når så mange sognekommuner frivilligt er overgået til det nye beskatningssystem, skyldes dette utvivlsomt, at beskatningsprocentssystemet ikke er behæftet med lejlighedsbeskatningens mangler med hensyn til springvis forøgelse af kommuneskatten, når en grænse i ligningsskalaen nås, og at det nye system, hvis opbygning og virkemåde er enklere og mere umiddelbart forståelig end ligningsprocentssystemets, i almindelighed indebærer en rimeligere og lempeligere beskatning af de helt små indtægter som følge af personfradraget.

Da systemet med ligning efter lejligheden som nævnt nu kun anvendes af et meget begrænset antal kommuner, hvoraf en del i øvrigt måtte påregnes frivilligt at ville overgå til det nye system fra det kommende skatteårs begyndelse, har regeringen nu fundet tiden inde til at foreslå lejlighedsbeskatningen endeligt ophævet.

De øvrige ændringer, der er foreslået i kommuneskatteloven, er af mere teknisk art. For at lette skatteberegningen foreslås det i overensstemmelse med den ændring, der er foreslået i udskrivningsloven for det kommende skatteår, at den indtægt, hvoraf skatten beregnes, skal afrundes nedad til et med 100 deleligt kronebeløb og ikke som nu til et med 50 deleligt beløb. Endelig foreslås i overensstemmelse med straffelovsrådets retningslinjer en ændret formulering af straffebestemmelsen i forbindelse med arbejdsgiverens ansvar i sager vedrørende løntilbageholdelse for skatterestancer.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg skal på den socialistiske folketingsgruppes vegne for det høje ting foreslå til lov om ændring i lov om